

Crynodeb o'r Amcanion ar gyfer Cynllun Adnoddau Afon Wysg a Choedwig Glasfynydd

Wrth sefydlu'r wybodaeth sylfaenol ar gyfer y cynllun ac ymgynghori'n fewnol â staff Cyfoeth Naturiol Cymru, cytunwyd ar yr amcanion canlynol:

1. Hyrwyddo **cydnerthedd tymor hwy** mewn ecosystemau coetir a glaswelltir yn unol â chyfarwyddyd:
 - [Cyfoeth Naturiol Cymru: Diben a rôl Ystad Goetir Llywodraeth Cymru](#)– Blaenoriaeth Allweddol 3
 - [Datganiad Ardal Canolbarth Cymru](#) – Lliniaru newid yn yr hinsawdd a gwella bioamrywiaeth
 - [Adroddiad ar Sefyllfa Adnoddau Naturiol Cymru 2020](#) – Rheoli Adnoddau Naturiol yn Gynaliadwy, Nod 2

Cyflawnir yr amcan hwn trwy gynhyrchu Cynllun Adnoddau Coedwig sy'n cydymffurfio â Safon Coedwigaeth y DU a Safon Sicr Coetiroedd y DU. Mae'r gweithrediadau coedwig a rhaglenni gwaith dilynol yn cael eu cyflwyno'n ddiogel a heb effaith niweidiol ar yr amgylchedd. Yn hanfodol, gellir gweithredu'r map cyfleoedd ychwanegol, o weithrediadau â thystiolaeth ar gyfer cydnerthedd, lliniaru'r newid yn yr hinsawdd a gwella bioamrywiaeth, pe bai adnoddau ar gael. **Rhaid i'r adolygiad canol tymor o'r Cynllun Adnoddau Coedwig cymeradwy werthuso a oedd y cyflenwi'n ddiogel, yn lân ac yn effeithlon, ac a oedd y map cyfleoedd yn galluogi gwaith ychwanegol yn y goedwig.**

2. Cynnal **cyflenwad cynaliadwy o bren** o oddeutu 15,000 m³ o bren y flwyddyn am gyfnod cymeradwyo'r cynllun. Bydd y map Systemau Rheoli Coedwigoedd a weithredir yn gyrru rhaglenni ar gyfer seilwaith coedwigoedd, teneuo am y tro cyntaf, teneuo bioamrywiaeth, newid tirwedd, ac amrywiaeth strwythur rhywogaethau a choetiroedd, ynghyd â chysylltedd bioamrywiaeth. **Monitro cyfansoddiad cynefinoedd a rhywogaethau o is-adran y gronfa ddata am bum mlynedd, cwblhau cofnodion teneuo a llwyrwgwmpo gyda chymariaethau â data rhagolwg cynhyrchu.**

3. Esblygu strwythur y goedwig i glustogi yn erbyn **materion diogelwch, llygredd ac iechyd coed** posibl fel coed peryglus, difrod gan geirw a chlustogfeydd glannau afon. Bydd y map Math o Goetir Dangosol yn hyrwyddo amrywiaeth rhywogaethau wrth ailstocio, a bydd y map Systemau Rheoli Coedwigoedd a weithredir yn gyrru rhaglenni ar gyfer cael gwared ar rwymedigaethau fel coed llarwydd sydd wedi'u heintio â Phytophthora ramorum, coed peryglus ger cyfleusterau hamdden, a gwella amodau golau mewn clustogfeydd glannau afon. **Monitro cyfansoddiad cynefinoedd a rhywogaethau o is-adran y gronfa ddata am bum mlynedd.**

4. Cynnal a **gwella cynefinoedd â blaenoriaeth a chefnogi rhywogaethau gwarchoddedig**, gan ganolbwyntio ar goetiroedd lled-naturiol hynafol, beleod ac adar Atodlen 1. Bydd cyfleoedd i ehangu cynefinoedd naturiol a chynefinoedd ar gyfer rhywogaethau gwarchoddedig yn cael eu mapio ar gyfer cynllunio adnoddau yn y dyfodol. Bydd y Systemau Rheoli Coedwigoedd a'r mapiau Math o Goetir Dangosol a weithredir yn gyrru rhaglenni ar gyfer teneuo ac adfer corsydd mewn safleoedd lle gellir cyflawni'r effaith fwyaf cadarnhaol ar fioamrywiaeth. **Monitro cyfansoddiad cynefinoedd a rhywogaethau o is-adran y gronfa ddata am bum mlynedd, cwblhau cofnodion teneuo a**

llwyrgwmpo gyda chymariaethau â data rhagolwg cynhyrchu. Cofnodion o waith gwella cynefinoedd ar goetir lled-naturiol hynafol a mawndiroedd gyda monitro dilynol ar y safle.

5. Rheoli **llystyfiant a manau agored** i hyrwyddo amrywiaeth strwythurol mewn rhodfeydd ac ochrau ffyrdd, rheoli rhywogaethau goresgynnol, a ffafrio adfywio coed yn y lleoliadau cywir. Bydd y map Systemau Rheoli Coedwigoedd, rhodfeydd, ffyrdd a manau agored parhaol a weithredir yn gyrru rhaglenni ar gyfer rheoli llystyfiant a fydd, lle bo hynny'n bosibl, yn manteisio ar gyfleoedd masnachol, e.e. cynaeafu tocion ar ochr y ffordd. **Monitro cyfansoddiadau cynefinoedd a rhywogaethau o is-adran y gronfa ddata am bum mlynedd, a chofnodion o weithrediadau rheoli llystyfiant wedi'u cwblhau.**

6. Cynnal a gwella **cyfleusterau hamdden, nodweddion treftadaeth ddiwylliannol a gwerth tirwedd** y goedwig trwy weithredu'r map Systemau Rheoli Coedwigoedd sydd wedi'i brofi mewn delweddu 3D a'i asesu gan randdeiliaid mewnol ac allanol. **Monitro gweithredu llwyrgwmpo ac ailstocio yn is-adran y gronfa ddata am bum mlynedd yn erbyn y map Systemau Rheoli Coedwigoedd. Myfyrio ar weithrediadau i wella neu gynnal nodweddion hamdden/treftadaeth a dadansoddiad ac argymhellion o astudiaethau i wella cynnig Cyfoeth Naturiol Cymru o ran hamdden cyhoeddus, tirwedd a threftadaeth ddiwylliannol.**